

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. J. K. T., IČO: X., O.,** zast. JUDr. B. M., advokátom, so sídlom D., proti žalovanému **O., a. s., Š. IČO: X., o určenie neplatnosti rozhodcovskej doložky,** vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21Cb/20/2012, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. augusta 2012, č. k. 2Cob/41/2012-234, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Humenné uznesením z 28. marca 201, č. k. 21Cb/20/2012-209 podľa § 106 ods. 3 O. s. p. prerušil konanie až do právoplatného skončenia rozhodcovského konania, ktoré sa vedie na Stálom rozhodcovskom súde Slovenskej bankovej asociácie so sídlom Rajská 15/A, 811 08 Bratislava I, sp. zn. 220117845/16 vo veci žalobcu O., a. s., so sídlom B. proti žalovanému v 1. rade Ing. J. K. - T., so sídlom O., IČO: X. a žalovanej v 2. rade Z. K., O., nar. X., o zaplatenie 42 643,03 Eur s prísl.

V priebehu konania súd prvého stupňa zistil, že O., a. s., podala 8. októbra 2011 na Stálom rozhodcovskom súde Slovenskej bankovej asociácie so sídlom Rajská 15/A, Bratislava, proti žalovanému v 1. rade Ing. J. K. - T., H. a proti žalovanej v 2. rade Z. K. žalobu o zaplatenie 42 643,03 Eur s príslušenstvom z dôvodu nezaplatenia záväzku vyplývajúceho žalovanému v 1. rade zo Zmluvy o kontokorentnom úvere č. 5500/06/403 z 27. júna 2006 a žalovanej v 2. rade z dôvodu ručiteľského záväzku prevzatého za splnenie predmetného úveru.

Podľa ust. § 106 ods. 3 O. s. p., ak sa rozhodcovské konanie začalo skôr, než došlo k súdному konaniu, preruší súd konanie o neexistencii, neplatnosti alebo zániku zmluvy až do doby, než sa v rozhodcovskom konaní rozhodne o právomoci alebo vo veci samej.

Žalobca podal na súde žalobu o určenie neplatnosti a zániku úverovej zmluvy č. 5500/06/403 dňa 19. januára 2012.

V danom prípade žalobca podal na súde žalobu o určenie neplatnosti a zániku úverovej zmluvy č. 5500/06/403 po tom, čo sa vo veci začalo rozhodcovské konanie, preto súd prvého stupňa podľa § 106 ods. 3 O. s. p. súdne konanie prerušil do právoplatného skončenia rozhodcovského konania.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozhodol o odvolaní žalobcu proti uzneseniu prvostupňového súdu z 28. marca 2012, č. k. 21Cb/20/2012-209 uznesením z 30. augusta 2012, č. k. 2 Cob/41/2012-234 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že zo správy Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie zistil, že dňa 18. októbra 2011 bola rozhodcovskému súdu doručená žaloba O., a. s. (žalovaného) a dňa 3. novembra 2011 podľa Štatútu SRS SBA bol ustanovený v tejto veci rozhodca JUDr. R. F. pričom v tento deň mu bola žaloba aj doručená a mal ju k dispozícii. V danej veci rozhodcovské konanie neskončilo - vo veci nebolo rozhodnuté a vec nebola ani inak skončená. Ustanovenie § 106 ods. 3 O. s. p. vychádza z toho, že strany môžu zmluvou zveriť rozhodnutie sporu rozhodcom. Platná právna úprava na riešenie sporov, okrem iného aj z obchodných majetkových vzťahov umožňuje stranám dohodnúť, aby zmluvou založili právomoc rozhodcovského súdu na konanie a rozhodnutie ich vecí. Pôsobenie a postavenie rozhodcov je upravené zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ustanovenie § 106 ods. 3 O. s. p. rieši možný stret právomoci súdu a iných neštátnych orgánov (rozhodcov). Prebiehajúce konanie pred rozhodcom, začaté pred podaním návrhu na súd, má za následok prerušenie súdneho konania a neexistenciu, neplatnosť alebo zánik zmluvy. Námietky žalobcu o nedostatkoch kreovania rozhodcu sú v tomto smere z hľadiska skutkového bezvýznamné, keďže rozhodca bol rozhodcovským súdom ustanovený a tomuto bola ešte pred podaním žaloby na súd vec aj odstúpená.

Keďže žalobca sa pred všeobecným súdom domáha neplatnosti rozhodcovskej doložky, i určenia zániku záväzku zo zmluvy, ide presne o alternatívu, akú má na mysli ust. § 106 ods. 3 O. s. p., odôvodňujúce prerušenie súdneho konania.

Preto odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. napadnuté uznesenie potvrdil.

Proti tomuto uzneseniu podal dovolanie žalobca a navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu č. k. 2Cob/41/2012-234 z 30. augusta 2012 v znení uznesenia súdu prvého stupňa č. k. 21Cb/20/2012-209 z 28. marca 2012 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a zároveň zaviazal žalovaného na znášanie trov dovolacieho konania.

Žalobca podal dovolanie z dôvodov uvedených v § 237 písm. f/ O. s. p., keďže postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, ako aj podľa § 241 ods.2 písm. a/ a c/ O. s. p.

V konaní došlo k vadám podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

K vade konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dovolateľ uviedol, že odvolací súd rozhodol na základe iných dôvodov odlišných od dôvodov, na základe ktorých rozhodol súd prvého stupňa a o týchto dôvodoch sa dovolateľ dozvedel až z rozhodnutia odvolacieho súdu bez toho, aby mu predtým bola poskytnutá možnosť vyjadriť sa k nim, takže týmto postupom odvolacieho súdu bolo žalobcovi ako účastníkovi konania znemožnené konať pred súdom. Dovolateľ - žalobca následne spochybňuje ustanovenie rozhodcu JUDr. R. F. opierajúc sa o Štatút Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie a má za to, že ustanovenie JUDr. R. F. za rozhodcu v danom prípade je absolútne neplatné, a preto k začatiu rozhodcovského konania v predmetnej veci v zmysle § 6 ods. 1 písm. c/ zák. č. 244/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov nedošlo a ani nemohlo dôjsť. Preto nemohlo dôjsť ani k prerušeniu konania v tejto veci.

Navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu v znení uznesenia súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a aby zaviazal žalovaného na trovy dovolacieho konania.

Žalovaný sa písomne vyjadril k dovolaniu žalobcu a uviedol, že podľa jeho názoru je v predmetnej veci dovolanie neprípustné. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu považuje za vecne aj právne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.), má náležitosti vyžadované podľa § 241 ods. 1 a § 42 ods. 3 O. s. p., pričom ho podal účastník konania zastúpený advokátom, skôr ako pristúpil k vecnému prejednaniu dovolania, skúmal, či v predmetnej veci je dovolanie prípustné.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Zákon - Občiansky súdny poriadok prípustnosť dovolania upravuje v § 237,238 a § 239.

Dovoláním žalobca napadol uznesenie odvolacieho súdu, preto dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania podľa ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., keďže ustanovenie § 238 O. s. p. stanovuje podmienky prípustnosti dovolania voči inej forme rozhodnutia odvolacieho súdu, a to rozsudku a z tohto dôvodu nie je možné § 238 O. s. p. v predmetnej veci použiť.

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa alebo odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. V ustanovení § 239 ods. 2 O. s. p. je uvedené, že dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského

rozhodnutia, či ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia, alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolací súd konštatoval, že ani z vyššie uvedeného ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je možné vyvodit' prípustnosť dovolania v predmetnej veci.

Keďže zákon - Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie aj podľa ust. § 237 O. s. p., dovolací súd skúmal prípustnosť podľa tohto ustanovenia a dospel po preskúmaní rozhodnutia odvolacieho súdu k záveru, že prípustnosť dovolania nie je daná podľa ust. § 237 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O. s. p.

Dovolateľ prípustnosť dovolania odvodzuje podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p., t. j., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Pod postupom súdu treba rozumieť nielen procesný postup súdu, ale aj jeho rozhodnutie, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť svoje práva.

O odňatie možnosti konať pred súdom však nejde v prípade, ak súd nevyhovel návrhu účastníka konania, ale postupoval v súlade s Občianskym súdnym poriadkom. Súď nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania.

Dovolateľ odňatie možnosti konať pred súdom vidí v tom, že súď prvého stupňa rozhodol na základe odlišných dôvodov od dôvodov, na základe ktorých rozhodol odvolací súď.

Uznesením Okresného súdu Humenné z 28. marca 2012, č. k. 21Cb/20/2012-209 bolo rozhodnutie o prerušení konania sp. zn. 21Cb/20/2012 podľa § 106 ods. 3 O. s. p. z dôvodu, že žalovaný podal 18. októbra 2011 žalobu na Stálom rozhodcovskom súde Slovenskej bankovej asociácie v Bratislave proti žalovanému v 1. rade Ing. J. K. - T., H. a proti žalovanej v 2. rade Z. K., o zaplataenie sumy 42 643,03 Eur s prísl. z dôvodu nezaplataenia záväzku,

vyplývajúcemu žalovanému v 1. rade zo zmluvy o kontokorentnom úvere a žalovanej v 2. rade z dôvodu ručiteľského záväzku prevzatého za splatenie predmetného úveru.

Odvolačí súd, ktorý napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. mal za to, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správne.

Z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu nesporne vyplýva, že pri rozhodovaní sa riadil zákonom - Občianskym súdnym poriadkom, a to § 106 ods. 3 O. s. p., teda tým istým ustanovením, z akého vychádzal aj súd prvého stupňa.

Skutočnosť, ktorú vo svojom odôvodnení uviedol prvostupňový súd, a to, že dňa 18. októbra 2011 bola rozhodcovskému súdu doručená žaloba, bola odvolacím súdom preverená a z vyžiadanej správy od Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, ten túto skutočnosť potvrdil a dodal, že 3. novembra 2011 bol ustanovený v tejto veci rozhodca, ktorému bola žaloba dňa 3. novembra 2011 aj doručená a mal ju k dispozícii.

Súdy nemajú kompetenciu skúmať v tomto štádiu, či bol ustanovený rozhodca v súlade so štatútom Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, ale musia postupovať v súlade s ust. § 106 ods. 3 O. s. p., t. j., ak sa rozhodcovské konanie začalo skôr, než došlo k súdnemu konaniu, preruší súd konanie o neexistencii alebo zániku zmluvy až do doby, než sa v rozhodcovskom konaní rozhodne o právomoci alebo vo veci samej.

Dovolací súd preto dospel k záveru, že v predmetnej veci súdy nižšieho stupňa postupovali v súlade so zákonom - Občianskym súdnym poriadkom a svojimi rozhodnutiami neodňali účastníkovi konania - žalobcovi možnosť konať pred súdom. K tomuto záveru dospel súd po zhodnotení tvrdení žalobcu keďže mal za to, že oba súdy prvostupňový i odvolací sa riadili ustanovením § 106 ods. 3 O. s. p., pričom vychádzali z rovnakých skutočností.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že prípustnosť dovolania nie je daná ani podľa § 237 písm. f/ O. s. p., a preto podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218

ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol, keďže smeruje proti rozhodnutiu súdu, proti ktorému nie je prípustné.

Toto uznesenie prijal dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. decembra 2013

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová